

# מכירת משאית מנוף השמל

## דו"ח ביקורת במדור החשמל-מכירת משאית מנוף

### רקע-כללי

בחודש ינואר 2010, הרשות מכרה משאית מנוף ישנה אשר הייתה במצב תחזוקתי ירוד. המשאית שימשה לסירוגין את מחלקת החשמל לטובת תאורת רחוב ומשימות נוספות. המכירה התבצעה בין השאר על רקע המלצת מבקר העירייה מדוח ביקורת משנה קודמת במח' הרכב. בחודש פברואר הרשות שכרה משאית מנוף מחברת "יסמין את יסמין" כמענה לצורכי עבודות חשמל ותאורת רחוב. באופן מפתיע התברר כי המשאית שהרשות שכרה הינה אותה משאית שהרשות מכרה אך לפני חודש ימים בלבד. ראש הרשות שהתוודע לעובדה זו ביקש לבחון נושא זה, תוך הבעת תמיהה, האם מדובר במעשה חכם או במעשה חלם.

מטרות הביקורת לבחון ולעמוד בין השאר על:

- ❖ הליך מכירת משאית מנוף.
- ❖ בחינת הליך התקשרות לעבודה קבלנית כחלופה למשאית שנמכרה.
- ❖ ביצוע עבודות חשמל ברחובות העיר-אופן ההפעלה, השליטה והבקרה.
- ❖ בחינת חלופות כלכליות ככל שקיימות לביצוע שירותי אחזקת חשמל (רחובות)

### היקף הבדיקה

שיחות ופגישות מנהלת אגף שפ"ע ומתאם לשכות מנכ"ל /וראש העיר נתוני הנהלת חשבונות ומחלקת הרכב לשנים 2005-2009  
מדגם עבודות קבלניות שבוצעו הלכה למעשה מאז מכירת המשאית.  
חומרים נוספים שהתקבלו במהלך הביקורת.

הדוח כולל שני פרקים :

פרק-תמצית סיכום הממצאים וההמלצות.

פרק- הדו"ח המפורט.

### **תמצית הממצאים**

מדור החשמל כפוף לאגף שפ"ע לפעילויות שוטפות לרבות מוסדות חינוך, לאירועים, תאורת רחוב ועוד. המחלקה מונה 3 עובדי עירייה חשמלאים. (מנהל המדור ושני חשמלאים מוסמכים לטובת תאורת רחובות) עלות השכר בממוצע לשנה כ-550 אש"ח. המדור מופעל ע"י אגף שפ"ע ומונחת גם ע"י מתאם לשכות מנכ"ל וראש העיר.

עבודות החשמל בעיר נחלקות לאחזקה שוטפת ופתרון תקלות או החלפת נורות ועבודות יזומות כגון החלפה יזומה של גופי תאורה, דיגלול, קישוט העיר לאירועים, שירותי מנוף לגיזום עצים (שלא כלולים בהסכם עם קבלן הגינון), שירות למזגנים על גגות מוסדות חינוך וציבור ומענה לבקשות חריגות נוספות.

במהלך השנים האחרונות (2008-2010) התקבלו במוקד מעל 8,200 פניות בנושאי חשמל ותאורת רחוב. כ-38% מכלל הפניות נטו מתייחסות לנושא תחזוקת מוסדות חינוך ומעל 45% מתייחסות בנושא תאורת רחוב בפרמטרים שונים (פנסים לא דולקים, מהבהבים ופנסים שבורים)

### **אי ניהול יומן תפעולי**

ממצאי הביקורת מצביעים על כך כי לא נהוג במדור החשמל לנהל יומן טיפולים ופניות לרבות רישום פרטים על מהות התקלה, סוג הטיפול שנעשה, החלפים שנצרכו, שעות חשמלאי ועוד. בהעדר נתונים כאמור בעיקר מדובר בתחזוקת שבר לא ניתן לנתח ולהפיק לקחים ראויים בגין התקופה החולפת וממילא העדרם מקשה קבלת החלטה בבחינת החלופות השונות לנושא טיפול בתחזוקת החשמל ברשות. יומן כאמור היה מאפשר לפלג את סוג התקלות, גובה המנוף הרצוי, רמת צריכת ח"ח, בחינת יעילות עבודת החשמלאים ועוד.

### **המלצה**

מומלץ לקבוע בנהלים את אופי תפעול המחלקה ובכלל זה הנהגת יומני ביצוע יומיים ותקופתיים בחתכי הפעילות השונים לצורכי בקרה ויעילות בתפעול המחלקה

### **הרשות נוקטת בשיטת תחזוקת שבר-כבררת מחדל**

בניגוד לאחזקה המונעת המתבצעת לפני שהציוד מתקלקל, אחזקת שבר מתבצעת בעקבות תקלה מדווחת. "תחזוקת שבר" ומוגדרת כהשבה למצב תקין מתוך מצב תקלה. חשיבותו תחום האחזקה (שבר ואו מונעת) טרם חדרה במלואה לתודעה הארגונית. כל רשות צריכה לקבל החלטה אסטרטגית מהי הדרך הנכונה יותר לנהל את האחזקה בתחום פעילותה, כאשר יש לבצע השוואה בין העלויות התוצאתיות של אחזקת שבר לעומת ההוצאות השוטפות של אחזקה מונעת.

לצורך זה נדרשים כלי מעקב רישום וניתוח פרטני של התקלות בתקופה הנדונה אשר אינם קיימים היום ברשות. **בנסיבות אלה של העדר נתונים, הרשות תתקשה מטבע הדברים לקבל את ההחלטה הרצויה.**

#### הליך מכירת המשאית

הרשות נהגה למעשה בדרך של הליך "הצעות מחיר מתוקן", היינו שילוב הליך הצעות מחיר עם מס' עקרונות וסממנים מתקנות המכרזים כגון: עריכת אומדן, הפקדת מעטפות המציעים בקופה ופתיחתם במועד שנקבע בוועדת הרכש, ניהול פרוטוקול ועוד. אין ספק כי בהתנהלות זו הרשות נתנה ביטוי נאות לעקרון השוויון ולנאותות ההליך הגם שמדובר בהצעות מחיר (להבדיל ממכרז).

ממצאי הבדיקה מעלים כי, הליך הצעות המחיר למכירת משאית המנוף כפי שהתבצע הלכה למעשה, מתיישב עם האינטרס הציבורי והעסקי גם יחד. במובן זה האינטרס הציבורי נועד להבטחת ניהול ענייניה של הרשות בדרך שיש בה משום מתן סיכוי שווה ויחס זהה והוגן להבטיח שוויון והעדר משוא פנים, לצד האינטרס העסקי שמטרתו להשיג מן הקבלן או הספק המציע את ההצעה הטובה ביותר האפשרית תמורת מחיר גבוה ככל האפשר. **מבחינות אלה יש לציין לחיוב את הליך מכירת המשאית ודרך פעולתה של ועדת הרכש.**

#### המסקנה מכירת המשאית

ראוי לציין, כי מה שנראה כמעשה "חלם", לא בהכרח נכון הוא, אמנם הרשות שכרה את המשאית שעד לפני חודש הייתה בבעלותה. כדאי לציין כי לחברה (להלן המשכירה) עומדים לרשותה מס' כלי רכב ליעוד זה לרבות המשאית שנרכשה לאחרונה ושופצה על ידה. נדמה כי, שאלת התמיהה לא הייתה עולה אילו נשלחה לרשות משאית אחרת. העובדה שהרשות שכרה את המשאית שהייתה בבעלותה בעבר, אינה מעלה ואינה מורידה מכדאיות אקט המכירה שהתבקש בכל מקרה בשל מצבה המכני הירוד של המשאית. בבחינת כדאיות המכירה, או התיקון נלקחו בחשבון ובצדק ע"י הרשות עלויות האחזקה הגבוהות הן למשאית והן למנוף. **אשר על כן ניתן לקבוע כי, מכירת המשאית הייתה הכרח ומעשה נכון וראוי.**

#### בחינת מדגם הזמנות שכירת משאית מנוף

במהלך שנת 2009 ועד פברואר 2010 (סמוך מועד מכירת המשאית) הרשות נזקקה מעת לעת לשכירת משאית מנוף. נבדקו 4 הזמנות רכש שהוזמנו בשנת 2009 עד פברואר 2010 עפ"י החומר שנבדק לרבות פרוטוקולי ועדת הרכש עולה, כי הליך ביצוע הזמנות הרכש לרבות דרך פעולתה של הוועדה בהתאמה, נמצא תקין וראוי.

**סיכום חלופות- המלצת הביקורת**

כיום רמת השירות רחוקה מלהשביע רצון שכן לא אחת המענה כפי שניתן נמשך מספר שבועות (כפוף צבר תקלות שיצדיקו שכירת משאית מנוף מעת לעת) ככל שהגדרת נגישות השירות תקבע במועדים קצרים, הדבר יחייב בחינת אלטרנטיבות הרכישה או עבודה קבלנית כהצעת מנהלת האגף.

על מנת לגבש חלופות ובחירת החלופה האופטימאלית לאופן מתן שירותים, מתבקשים ראשית לכל נתוני ביצוע כמותיים בפרמטרים רבים (כפי שמתברר אינם מנוהלים-ראה יומני עבודה). כמו כן הפרמטר החשוב ביותר בטרם החלטה כרוך בראש ובראשונה בגיבוש מדיניות ובהגדרת רמת השירות שהרשות רוצה ויכולה להעניק. במשוואה זו היקף העלויות הכספיות הן פונקציה של רמת השירות כפי שתוגדר.

**תגובת המבוקר (במייל)**

10/02/201

משה שלום,

קיבלתי את טיוטת הביקורת שערכת. ממצאי הביקורת מקובלים במלואם. אני מברכת על הממצאים ובכוונתי להטמיע את ההמלצות. בסוף הדו"ח יש התייחסות לאופן המשך העבודה בטיפול באחזקת תאורת הרחובות בעיר ולצורך התייחסות לנושא אני ממתינה להשלמת נתונים תקציביים במטרה להעביר מסמך המלצות מקצועיות בנושא. לצורך האמור אזדקק לעוד כשבועיים.

בברכה,

( - )

ליזי אורון

מנהלת אגף שפ"ע

## הדו"ח המפורט

### המבנה הארגוני- מקומה של המחלקת החשמל

מדור החשמל כפוף לאגף שפ"ע ומתואם גם ע"י עוזר מנכ"לית העירייה לפעילויות שוטפות לרבות מוסדות חינוך, לאירועים, תאורת רחוב ועוד. המחלקה מונה 3 עובדי עירייה חשמלאים. (מנהל המדור ושני חשמלאים מוסמכים לטובת תאורת רחובות) עלות השכר בממוצע לשנה כ-550 אש"ח. המדור מופעל ע"י אגף שפ"ע ומונחת גם ע"י מתאם לשכות מנכ"ל וראש העיר.

תפקידי מדור החשמל מתמקדים ב-3 תחומים:

א. תחזוקת שבר בטיפול בפניות בגין תאורת רחוב.

ב. מוסדות חינוך

ג. אירועים עירוניים

ד. סיוע בגיזום עצים (מנוף)

על פי נתוני מנהלת אגף שפ"ע, פזורים ברחבי העיר כ- 9,000 עמודי תאורה בגובה 8-10 מטר פנסים על כ- 6,000 עמודים ועוד כ- 30 עמודים בגובה 12 מטר. עד לא מכבר עמדה לרשותם משאית מנוף לפעילויות הנ"ל.

עבודות החשמל בעיר נחלקות לאחזקה שוטפת ופתרון תקלות או החלפת נורות ועבודות יזומות כגון החלפה יזומה של גופי תאורה, דיגלול, קישוט העיר לאירועים, שירותי מנוף לגיזום עצים (שלא כלולים בהסכם עם קבלן הגינון), שירות למזגנים על גגות מוסדות חינוך וציבור ומענה לבקשות חריגות נוספות.

בנוסף מדור החשמל מתחזק גם את התאורה שמותקנת על עמודי רשת חברת החשמל, כולל החלפת נתיחים וזאת במטרה לחסוך את התשלום החודשי הקבוע, שדורשת חברת החשמל עבו שירות זה וכן לקצר את זמן המענה לתקלות. חברת החשמל מטפלת במאור רחובות בעדיפות משנית ומגיעה לטיפול בפנייה בטווח זמן של עד 3 שעות. לאחר השעה 22:00 השירות יינתן רק למחרת. תורן המחלקה מגיע לטיפול בפנייה בטווח של עד שעה.

### אירועים

העבודה באירועים כוללת תליית דגלים וקישוט, התקנת פרוג'קטורים ומערכת חשמל להזנת האירוע, כל אירוע בהתאם לגודלו כגון: אירועי עצמאות ויום הזיכרון, אירוע תימנה, שבוע הספר, ליל אהבה, אירוע פורים, אירועי קיץ, קונצרטים במגדל צדק ועוד.

### אופן ביצוע עבודות חשמל בעיר הלכה למעשה.

שגרת פעילות המדור כפי שנמסר ע"י מנהלת אגף שפ"ע מתבצעת כלהלן: תוכנית העבודה השנתית מתבססת על אירועים צפויים ורובה מושתתת על פניות מוקד.

עבודת המנוף לטיפול בתאורת רחוב מתבצעת עפ"י רשימת פניות מוקד המתקבלות לטיפול באותו יום לפי רחובות. בכל רחוב/אזור בהם הם מטפלים, מודלקת המרכזייה כולה ומוחלפות נורות מעבר לאלו שלגביהם יש פניות.

מנהל המדור בודק בשעות החשיכה את הרחובות בהם טיפלו באותו יום לוודא שאכן כל התאורה דולקת כנדרש. למחרת יום הטיפול נסגרות הפניות הרלוונטיות ובמידת הצורך מוחזר המנוף לטפל בעמודים שעדיין לא דולקים.

באשר לעבודות היזומות כגון אירועים או טיפול בגגות מוסדות, המנוף יוצא לעבודה בהתאם למועד שתואם מראש. (הפעלת המנוף מחייבת לפחות שני עובדים, שעברו השתלמות על עבודת מנוף).

**עבודות חשמל ותחזוקת תאורת רחוב**

שלושה חשמלאים מופקד על תחזוקת תאורת רחוב ופתרון בעיות **כאמור** מדור החשמל המונה חשמל כלליות, לרבות מוסדות חינוך ואירועים שונים. במהלך השנים האחרונות (2008, 2010) התקבלו במוקד מעל 8,200 פניות בנושאי חשמל ותאורת רחוב כמפורט להלן:

התפלגות פניות בנושא תאורת רחוב לשנים 2008-2010		התפלגות פניות בנושא חשמל לשנים 2008-2010	
מס.פניות	תת נושא	מס.פניות	תת נושא
65	הוספת תאורה	180	אזעקה מצוקה כריזה מוס"ח
284	כיוון זמן הדלקת תאורת רחוב	44	ארונות סעף
69	עמוד תאורה מתנדנד / רופף	61	בעיות חשמל במשרדי העירייה
49	עמוד תאורה נפל	30	דגלול
24	פנס מרעיש	17	הוספת עמוד חשמל
1645	פנס רחוב לא דולק	20	הוספת/החלפת תאורה מבנה העירייה
315	פנס רחוב מהבהב	92	הרכבת ציוד חשמל +אירועים מוס"ח
40	פנס רחוב מתנדנד / רופף	122	חוטים גלויים
180	פנס רחוב שבור	19	חשמל ח"כ
9	פנס תאורה מסנוור	147	טלפונים מוס"ח
197	תאורה דולקת ביום	702	מזגנים מוס"ח
8	תאורה דולקת מתנסי"ם	31	מחסומים חשמל
1597	תאורת רחוב לא דולקת	52	נפילת כבל/חוט חשמל
<b>4482</b>	<b>סה"כ</b>	9	עבודת מנוף
		163	פעמון מוס"ח
		51	פרוז'קטורים
		4	צביעת עמודי תאורה
		107	צלולים רמקול מוסיקה מוס"ח
		30	רשלנות קבלן חשמל
		17	שינוי מיקום עמוד חשמל
		36	תאורה דולקת במוס"ח
		1789	תקלות חשמל מוס"ח
		<b>3723</b>	<b>סה"כ</b>

8205

הערה: הנתונים נלקחו מהמוקד העירוני ולכן ייתכן וקיימת כפילות בחלק מהפניות או פניות חוזרות.

כפי שניתן לראות שכ- 38% מכלל הפניות נטו מתייחסות לנושא תחזוקת מוסדות חינוך ומעל 45% מתייחסות בנושא תאורת רחוב בפרמטרים השונים כמפורט להלן:

שנה	תאורת רחוב לא דולקת	פנס רחוב לא דולק	פנס רחוב מהבהב	פנס רחוב שבור	סה"כ
2008	421	643	95	59	1,218
2009	600	520	123	76	1,319
2010	540	482	92	45	1,159
סה"כ	1561	1645	310	180	3,696

### אי ניהול יומן תפעולי

ממצאי הביקורת מצביעים על כך כי לא נהוג במדור החשמל לנהל יומן טיפולים ופניות לרבות רישום פרטים על מהות התקלה, סוג הטיפול שנעשה, החלפים שנצרכו, שעות חשמלאי ועוד. בהעדר נתונים כאמור בעיקר כאשר מדובר בתחזוקת שבר לא ניתן לנתח ולהפיק לקחים ראויים בגין התקופה החולפת וממילא העדרם מקשה קבלת החלטה בבחינת החלופות השונות לנושא טיפול בתחזוקת החשמל ברשות. יומן כאמור היה מאפשר לפג את סוג התקלות, גובה המנוף הרצוי, רמת צריכת ח"ח, בחינת יעילות עבודת החשמלאים ועוד.

### המלצה

מומלץ לקבוע בנהלים את אופי תפעול המחלקה ובכלל זה הנהגת יומני ביצוע יומיים ותקופתיים בחתכי הפעילות השונים לצורכי בקרה ויעילות בתפעול המחלקה

### תחזוקת שבר- סיכום

בניגוד לאחזקה המונעת המתבצעת לפני שהציוד מתקלקל, אחזקת שבר מתבצעת בעקבות תקלה מדווחת. "תחזוקת שבר" ומוגדרת כהשבה למצב תקין מתוך מצב תקלה. אחזקת שבר כוללת את כל סוגי התיקון האפשריים על פי הגדרת מדיניות האחזקה של הרשות ויכולה לכלול סקר תקופתי, החלפת נורות, תיקון יזום של תאורת רחוב ועוד.

חשיבותו תחום האחזקה (שבר וואו מונעת) טרם חדרה במלואה לתודעה הארגונית. חברות יצרניות רבות עדיין מנהלות אחזקת שבר, ולא נוקטות בצעדים לצורך תכנון מראש של אחזקה מונעת. כל רשות צריכה לקבל החלטה אסטרטגית מהי הדרך הנכונה יותר לנהל את האחזקה בתחום פעילותה, כאשר יש לבצע השוואה בין העלויות התוצאתיות של אחזקת שבר לעומת ההוצאות השוטפות של אחזקה מונעת.



בהשוואה זו יש לכלול:

- ❖ הגדרת רמת השירות אליו שואפת הרשות במתן השירותים לתושביה.
- ❖ אחזקת שבר כרוכה בעלויות ישירות לטיפול בתקלה, שעות עבודה ורכש דחוף של חלקי החילוף מאידך פגיעה ברמת השירות בגין אי עמידה בזמני טיפול.
- ❖ אחזקה מונעת- מבטיחה רמת שירות וזמינות סבירה אולם זו כרוכה בעלויות כח אדם, עלויות חלקי החילוף, עלויות מלאי וזמינות אמצעים.
- ❖ השילוב בין שתי השיטות יכול לתת מענה אופטימאלי לרמת שירות נאותה בזמני טיפול קצרים.
- ❖ לאחר ביצוע ההשוואה ובדיקת המשמעויות של כל אחת מהאסטרטגיות, יש לקבל החלטה מהי האסטרטגיה המתאימה יותר לרשות בכפוף לאמצעים העומדים לרשותה.

ההשלכות של העדר טיפול קבוע ובזמנים מתאימים הן רבות, ולכן תהליך האחזקה מחייב בחינה מתמדת של הוצאות אחזקת השבר לעומת הוצאות אחזקה מונעת. באמצעות כלי לניהול אחזקה ניתן לבחון את פעילות האחזקה לפרטי פרטים, על מנת שפעילות האחזקה שתבצע בפועל תמיד תהיה הרווחית והמשתלמת יותר לרשות. לצורך זה נדרשים כלי מעקב רישום וניתוח פרטני של התקלות בתקופה הנדונה אשר אינם קיימים היום ברשות. **בנסיבות אלה של העדר נתונים, הרשות תתקשה מטבע הדברים לקבל את החלטה הרצויה.**

### משאית מנוף – רקע להחלטה על המכירה

משאית מנוף החשמל, שהייתה ברשות העירייה משנת 1993 ועד נובמבר 2009, הינה מסוג משאית, שחייבה נהג ברישיון מסוג ג'. עד לפני שש שנים היו במדור החשמל שני נהגים עם רישיון ג' ואילו בשש השנים האחרונות נשאר רק נהג אחד שרשאי לנהוג ברכב. בימים בהם הנהג חלה או היה בחופשה שנתית או בחופשת חג של המוסלמים (בהם העירייה בפעילות רגילה) המנוף היה מושבת ולא ניתן היה להפעילו בשל מגבלה זו.

עיריית ראש העין רכשה בשנת 1993 משאית כולל מנוף, אשר נועדה לשמש את מדור החשמל בתחזוקת תאורת רחוב, גיזום עצים ואירועי העירייה כגון: יום העצמאות תימנה, תליית שלטים איכות סביבה וטרינריה ועוד. המשאית טופלה במוסך המרכזי של משאיות דף בסגולה פ"ת (מוסד יונברסל) המנוף טופל במוסך מרכזי צ'פניק ברשל"צ מקום רכישת המנוף.

בשנים האחרונות התרבו התקלות במשאית המנוף וזו הושבתה לתקופות ארוכות של ימים עד שבועות בכל פעם. למותר לציין, שבהיעדר מנוף עבודת המדור מנוטרלת והיכולת לתת מענה לתקלות בתאורת רחוב מושבתת.

בבדיקת כרטסת הנהלת חשבונות מצאנו שבשנים 2007 - 2009 היו הוצאות על תיקונים בלבד בהיקף של כ- 120,000 ₪ (לא כולל התקלה שבגינה הושבת המנוף). מדובר בכ- 7-8 תקלות בשנה לערך בהם הושבת המנוף למשך ימים ספורים עד לשבועות ספורים, וזאת בנוסף להיעדרות (חוקית) של העובד היחיד שמחזיק ברישיון ג', כפי שפורט לעיל.

#### מתוך מכתב התייחסות מטעם קצין הרכב ברשות עולים הממצאים הבאים:

בכל כניסה למוסך טיפול תיקון, או הכנה לטסט או כל תקלה אחרת מצריך להשאיר את המנוף בין יומיים לשבוע עבודה (באם התיקון גדול).  
בתאריך 8.11.09 נכנסה המשאית למוסך עקב נזילת שמן מהצנרת, עלות התיקון בהצעה הייתה 33,000 ₪ הכוללת שיפוץ מנוף + צבע הכרוך בתוספת של 5,242 ₪. סה"כ השיפוץ + הצבע כ- 38,000 ₪. מצב מכני של המשאית-מנוע צורך שמן, מצברים גמורים, סטרטר וצמיגים לא תקינים. העלות המשוערת של התיקונים כ- 15,000 ₪. דוחות אחזקה שוטפת למשאית מנוף משנת 99 עד 2009 (11 שנים) מוערכים בכ- 580,000 ש"ח ₪.

רצף התקלות וההגבלה של רישיון הנהיגה על הרכב בנוסף לתקלה שחייבה תיקון בהיקף של למעלה מ- 30,000 ₪ (לפי הערכת מנהל הרכב בעירייה) הובילו בסוף שנת 2009 להחלטה על השבתת המנוף. יצוין כי בדו"ח מבקר העירייה לשנת 2008 (במחלקת הרכב) הוער על כך כי המשאית משנתון גבוה במצב פיזי ירוד דבר מקבל ביטוי ההוצאות אחזקה גבוהות. בתוך כך הומלץ לבחון את המשך השימוש ברכב זה.

ק. הרכב הציע לגזבר לרכוש משאית חדשה ולשפץ את המנוף הקיים בעלות של כ- 80,000 ₪. לדעתו הדבר יאפשר פעילות נאותה למשך כ- 15 שנה לפחות. גזבר הרשות שלל את ההצעה והורה על מכירת המשאית בשל מצבה המכני תוך השענות על שכירות מעת לעת.

#### מכירת המשאית

בתאריך 11.12.2009 העירייה פרסמה מודעת 1/4 עמוד בשני מקומונים- "מוקד" ו"נסדק" בדבר מכירת משאית + מנוף וכי את ההצעות יש להגיש עד תאריך 24.12.09. המציעים התבקשו להגיש הצעתם בכתב על גבי טופס מובנה שסיפקה הרשות. הטופס מציין בין היתר וכי ידוע למציע שמכירת המשאית תעשה ללא בדיקה היינו עפ"י מצבה כמו שהיא ולא תהינה לו (למציע) תביעות מול העירייה.

ישיבת וועדת הרכש מיום 24.12.2009

בתיבת ההצעות נמצאו 5 מעטפות של מציעים + מעטפה אשר הכילה את האומדן שהוכן מבעוד מועד ע"י קצין הרכב .

בסיס האומדן

פרטים	מחיר מחירון	מחיר מערך בשל מצב מכני
משאית	36,000	30,000
מנוף	45,000	30,000
סה"כ	<b>81,000</b>	<b>60,000</b>

להלן מעטפות המציעים :

- מעטפה מס' 1 - ע"ש יוחאי ניסים ההצעה ע"ס 37,000 ₪ כולל מע"מ  
 מעטפה מס' 2 - ע"ש סרסור את יסמין – ההצעה ע"ס 82,000 ₪ כולל מע"מ  
 מעטפה מס' 3 - ע"ש מאיר דרור – ההצעה ע"ס 60,000 ₪ כולל מע"מ  
 מעטפה מס' 4 - ע"ש חברת "אופק", שמשון הינדי – ע"ס 48,000 ₪ כולל מע"מ  
 מעטפה מס' 5 - ע"ש דוד ציפניק ובניו – ע"ס 41,000 ₪ כולל מע"מ  
 מעטפת אומדן : ע"ס 60,000 ₪ כולל מע"מ.

לאור ההצעות שהוגשו, הוועדה החליטה לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר על סך 82,000 ₪ .  
 בתאריך 10.1.2010 הוכן הסכם המסדיר את יחסי הצדדים בין הרשות והזוכה "סרסור את יסמין"  
 ושולם לרשות סך 82,000 ₪ עבור הרכישה.

הערות הביקורת

הרשות נהגה למעשה בדרך של הליך "הצעות מחיר מתוקן", היינו שילוב הליך הצעות מחיר עם מס' עקרונות וסממנים מתקנות המכרזים כגון : עריכת אומדן, הפקדת מעטפות המציעים בקופה ופתיחתם במועד שנקבע בוועדת הרכש , ניהול פרוטוקול ועוד. אין ספק כי בהתנהלות זו הרשות נתנה ביטוי נאות לעקרון השוויון ולנאותות ההליך הגם שמדובר בהצעות מחיר (להבדיל ממכרז).

ממצאי הבדיקה מעלים כי, הליך הצעות המחיר למכירת משאית המנוף כפי שהתבצע הלכה למעשה, מתיישב עם האינטרס הציבורי והעסקי גם יחד. במובן זה האינטרס הציבורי נועד להבטחת ניהול ענייניה של הרשות בדרך שיש בה משום מתן סיכוי שווה ויחס זהה והוגן להבטיח שוויון והעדר משוא פנים, לצד האינטרס העסקי שמטרתו להשיג מן הקבלן או הספק המציע את ההצעה הטובה ביותר האפשרית תמורת מחיר גבוה ככל האפשר. מבחינות אלה יש לציין לחיוב את הליך מכירת המשאית ודרך פעולתה של וועדת הרכש.

**המסקנה מכירת המשאית**

ראוי לציין, כי מה שנראה כמעשה "חלם", לא בהכרח נכון הוא, אמנם הרשות שכרה את המשאית שעד לפני חודש הייתה בבעלותה. כדאי לציין כי לחברה (להלן המשכירה) עומדים לרשותה מס' כלי רכב ליעוד זה לרבות המשאית שנרכשה לאחרונה ושופצה על ידה. נדמה כי, שאלת התמיהה לא הייתה עולה אילו נשלחה לרשות משאית אחרת. העובדה שהרשות שכרה את המשאית שהייתה בבעלותה בעבר, אינה מעלה ואינה מורידה מכדאיות אקט המכירה שהתבקש בכל מקרה בשל מצבה המכני הירוד של המשאית. בבחינת כדאיות המכירה, או התיקון נלקחו בחשבון ובצדק ע"י הרשות עלויות האחזקה הגבוהות הן למשאית והן למנוף. **אשר על כן ניתן לקבוע כי, מכירת המשאית הייתה הכרח ומעשה נכון וראוי.**

**בחינת מדגם הזמנות שכירת משאית מנוף**

במהלך שנת 2009 ועד פברואר 2010 (סמוך מועד מכירת המשאית) הרשות נזקקה מעת לעת לשכירת משאית מנוף כמפורט להלן:

הזמנות בגין משאית מנוף עד 12 מ' שנת 2009

פרטים	שם הקבלן	מספר ימים	תאריך	מחיר ליום	עלות כולל מע"מ	הערות
השכרה	בלעום צלאח	10	3.6.09	1,398	13,980	
השכרה	סרסור את יסמין	2.5	17.8.09	1,398	3,495	
השכרה	סרסור את יסמין	8	24.11.09	1,763	14,101	כולל נהג וחשמלאי
<b>סה"כ</b>		<b>20.5</b>			<b>31,576</b>	

שנת 2010 עד חודש פברואר

ראה-מכירת משאית	מכירה	סרסור את יסמין		10.1.10		82,000
	השכרה	סרסור את יסמין	26	8.2.10	1044	27,144

**מתוך נתוני מחלקת הרכש וסקירת תיקי הרכש בהתאמה, עולים הממצאים הבאים:**

בחודש ביוני 2009 הושכרה משאית מנוף בעקבות חוסר תקינותה של משאית מנוף הקיימת ברשות. בחודש באוגוסט 2009 נתקבלה דרישה לתוספת של 2.5 ימי עבודה ולכן בוצעה תוספת להזמנה 999. בחודש בנובמבר 2009 נתקבלה דרישה להזמנת משאית מנוף + נהג וחשמלאי בשל אי תקינותה המשאית האורגנית של הרשות.

בתאריך 26.1.2010 יצאה הזמנה לקבלן "אופק דרור מאיר" בעבור השכרת משאית מנוף ל-26 ימי עבודה בסכום של 26,540.80 ₪ (עלות ליום 1,020 ₪) בתאריך 8.2.2010 סופקה משאית למדור חשמל והובא לידיעת הרכש כי המשאית אינה תקינה לאחר בירורים וניסיונות לקבלת מנוף חליפי תקין התברר שאין באפשרותו לספק מנוף חליפי – וההזמנה בוטלה בהסכמה. בשלב זה בוצע מו"מ טלפוני עם 2 הספקים: "בלעום צלאח" ו"סרסור את יסמין" בהליך תמחור בין השניים זכה הקבלן "סרסור את יסמין" לאחר שהוזיל את העלות לסכום של 1,044 ₪ (כולל מע"מ) ליום עבודה.

ראוי לציין, כי במעמד זה הקבלן "סרסור את יסמין" מסר כי בכוונתו להשכיר לרשות את המשאית שרכש מהעירייה וזאת לאחר שביצע בה מס' תיקונים והציג חשבוניות על קניית והחלפת חלקים במשאית המנוף, טסט וביטוחים.

#### לסיכום

כעולה מהחומר שנבדק לרבות פרוטוקולי וועדת הרכש, הליך ביצוע הזמנות הרכש שפורטו לעיל לרבות דרך פעולתה של הוועדה בהתאמה בגין תיקים אלה, נמצא תקין וראוי.

#### החלופות שעומדות בפני הרשות כלהלן:

- ❖ רכישת משאית חדשה + מנוף (כולל אופציית ליסינג)
- ❖ שכירות אד- הוק מעת לעת (עפ"י צבר עבודות)
- ❖ הוצאת כל נושא שירותי החשמל- לקבלן חיצוני

ק. הרכב הציג לגזבר לרכוש משאית חדשה ולשפץ את המנוף הקיים בעלות של כ- 80,000 ₪. לדעתו הדבר יאפשר פעילות נאותה למשך כ- 15 שנה לפחות. חלופה זו בעלות נטו (בניכוי התמורה ממכירת המשאית הישנה) לא נבחנה ממש ואולי יש משום החמצה, שכן בייחסי תלות של שכירות מעת לעת נחסמת הזמינות המיידית לטיפול בתקלות (להלן רמת שירות).

#### מנהלת אגף שפע הציגה את האלטרנטיבות והערכות הר"מ

א. רכישת שירותים מלאים מקבלן חיצוני בהתאם למפרט שייקבע (טיפול בכל עמוד תאורה נמוך (5 – 10 מטר) בטווח של עד שבוע ימים ובעמוד גבוה יותר בטווח של עד שבועיים. בנוסף ייגבה תשלום בנפרד עבור יום עבודה של מנוף למטרות שונות כגון טיפול במזגנים, גגות, עצים, דיגלול קישוט, אירועים ועוד. עלות משוערת לקבלן עומדת על כ- 700,000 ₪ לשנה (לא כולל חומרים ומתוך סכום זה כ- 100,000 ₪ מיועד לעבודות הנוספות).

- ב. רכישת מנוף בגובה 11 מטר, בדגש על רכב שדורש רישיון נהיגה מסוג ב'. הערכת עלות כ – 340,000 ₪ ובנוסף רכישת שירותי מנוף לגובה 12 מטר אחת לחודש(הערכת עלות כ – 15,000 ₪ לשנה
- ג. התקשרות עם חברת ליסינג לרכב למשך שלוש שנים - 96,000 ₪ לשנה. רכישת מנוף בלבד, שיותקן על רכב הליסינג – עלות חד פעמית של כ – 130,000 ₪.
- ד. התקשרות עם חברת ליסינג לחמש שנים לרכב טנדר + מנוף 11 מטר. הערכת עלות כ – 135,000 ₪ לשנה למשך 5 שנים.
- ה. שכירת משאית מנוף עם נהג לפי יום עבודה. בתחשיב של 18 ימים בחודש לפי כ – 1,200 ₪ + מע"מ ליום עבודה – סה"כ כ – 300,000 ₪ לשנה.

### **המלצות מנהלת האגף**

- א. לרכוש/להתקשר עם חברת ליסינג ולהעמיד לרשות המדור מנוף מותקן על טנדר הדורש רישיון נהיגה בדרגה ב', שיענה על צרכי העיר מחד וימצה את פוטנציאל כח האדם במדור, מאידך.
- ב. עד לרכישה/הסכם ליסינג/התקשרות קבועה עם קבלן ולצורך מתן שירות בתחום החשמל, שכולל בשלב זה מענה לפניית תושבים וטיפול בתאורה שאינה פועלת (לא כולל עובדות יזומות אחרות) אנו קונים שירותי מנוף על בסיס יומי (כיומיים-שלושה בשבוע), בהתאם להצעות מחיר שנערכו באמצעות מח' הרכש.

### **סיכום חלופות- הערות הביקורת**

על מנת לגבש חלופות ובחירת החלופה האופטימאלית לאופן מתן שירותים, מתבקשים ראשית לכל נתוני ביצוע כמותיים בפרמטרים רבים (כפי שמתברר אינם מנוהלים-ראה יומני עבודה). כמו כן הפרמטר החשוב ביותר בטרם החלטה כרוך בראש ובראשונה בגיבוש מדיניות ובהגדרת רמת השירות שהרשות רוצה ויכולה להעניק. כיום רמת השירות רחוקה מלהשביע רצון שכן לא אחת המענה ניתן נמשך מספר שבועות (כפוף צבר תקלות שיצדיקו שכירת משאית מנוף מעת לעת) ככל שהגדרת נגישות השירות תקבע במועדים קצרים, הדבר יחייב בחינת אלטרנטיבות הרכישה או עבודה קבלנית כהצעת מנהלת האגף. במשוואה זו העלויות הן פונקציה של רמת השירות שיוגדר.

הערה :

לקראת סגירת הדו"ח מסרה מנהלת אגף שפ"ע, כי בכוונת הרשות להוציא את כל נושא החשמל לעבודה קבלנית חיצונית.

**נושא זה לא ניתמך עדיין בתקציב וממילא לא הוכחה עדיין כדאיותו.**

## הערות ראש העיר לדו"ח מבקר העירייה

### מזור החשמל-משאית מנוף

לאור עובדה זו מספר עובדי החשמל הוא מצומצם ביותר ביחס למטלות הרבות הכוללות את כל מבני החינוך, הציבור, תאורת רחוב ואירועי התרבות הרבים. לכן נפגע השרות בעיקר בתאורת רחוב. אנו נערכים ליציאת מכרז להפרטת תאורת הרחוב, הזכייין יטפל בתחזוקה השוטפת של מאור רחובות כולל לוחות זמנים וכך רמת השרות תעלה.